

Indgriben, at styre deres Sager selv. Det Lovforslag, som det ærede Medlem beklagede sig over, at vi ikke havde kunnet slutte os til, gik ud paa, at det skulde gøres til Pligt for Kommunerne at opføre Arbejderboliger. Det er det, vi ikke have villet, vi ere tilfredse med, at Loven, saaledes som den foreligger, og som ogsaa dette Ændringsforslag vil, gør det til en Ret for en Kommune, hvis den vil opføre Arbejderboliger, at faa Laan af Statskassen. Hvis der virkelig er saa stor Grund for Kommunerne til at tage Sagen i deres Haand, hvorledes kan det saa være, at i de 2 Aar, der ere gaaede, medens Loven af 1898 har været gældende, er der ikke en eneste Kommune, som har indgivet Andragende om at faa Laan til Opførelse af Arbejderboliger. Ja, jeg ved ikke en Gang af, det er jo muligt, at jeg tager fejl der, det ved det ærede Medlem bedre — men jeg tror ikke en Gang, at der i Københavns Kommunalbestyrelse har været stillet Forslag om, at der fra Kommunens Side skulde indgives Begæring om Laan til Opførelse af Arbejderboliger, og naar der ikke en Gang har været stillet Forslag i Københavns Kommunalbestyrelse derom, forekommer det mig, at det i høj Grad viser, at det ærede Medlem selv og hans Meningsfæller maa have været af den Mening, at det ikke var noget for Kommunen, og at der ikke var nogen Nødvendighed for Kommunen til at gøre det. Det kan være rigtigt, som det ærede Medlem siger, at Foreninger af den Art ikke kunne komme de allerfattigste Arbejdere til gode. Hensigten med Lovforslaget er jo det, man kalder Hjælp til Selvhjælp, og det er da unægteligt saa, at de Folk, som ikke ere i Stand til selv at hjælpe med, kunne ikke komme til at nyde godt af Loven. Men det har jo dog vist sig, at Foreninger af Folk, der skød meget lidt sammen, have kunnet nyde godt af Loven og faa deres Boliger opførte.

Og naar det ærede Medlem udtalte, at det af den Grund for de alleruheldigst stillede vilde være nødvendigt, at Kommunerne skred ind, maa jeg fastholde, at det er noget, som maa blive en frivillig Sag for Kommunerne uden Hensyn til, om der, som det ærede Medlem udtalte — det blev ogsaa fremdraget fra den Side ved 1ste Behandling — kan være Vanskeligheder for de Folk, som have en stor Børneflokk. Det ærede Medlem talte i Dag ligesom Tilfældet var enten fra hans eller en Kolligas Side ved 1ste Behandling, om Husværternes grusomme Forfølgelse af Børn,

om, hvordan de uden Naade sagde de Folk op, der havde Børn, men som maaske godt kunde betale deres Husleje, og disse Folk vare jo ulykkelig stillede, naar de ingen Bolig havde. Efter den Fremstilling, vi have hørt her og ogsaa ved 1ste Behandling, skulde man jo tro, at der her paa Københavns Gader drog hele Hærskarer af Familier med en Mængde Børn omkring, som ikke havde Tag over Hovedet. Jeg har aldrig hørt om noget saadant Tilfælde. Ganske vist kan der have været Tilfælde, hvor det har været vanskeligt for Familier med mange Børn, navnlig naar de ikke havde Penge til at betale med, at faa Lejlighed, men jeg har endnu aldrig hørt, at de maatte gaa ud og sove paa Fælleden om Natten med deres Børn, eller noget lignende. Naar man nu i Forbindelse med denne Sag hører saa megen Tale om Husværternes Børnefølgelse, har det dog ogsaa sin Interesse at se lidt paa den anden Side af Medaillen. Jeg har altid haft en meget stærk og ogsaa ret vel begrundet Mistanke om, at det ikke kunde forholde sig saa ganske rigtigt med alle de malende og gyselige Eksempler, som man læser i den socialdemokratiske Presse om Børnefølgelse. Men for at faa Oplysninger om den Sag ogsaa fra den anden Side — man skal jo altid høre ogsaa den anden Part — har jeg henvendt mig til en Mand, som administrerer en stor Mængde Ejendomme, næsten en hel Gade ude paa Nørrebro, og spurgt ham, hvorledes det forholdt sig. Han har da først og fremmest givet mig den Oplysning, som jeg for Resten havde en Forestilling om i Forvejen, at der findes to Slags Børn i Verden, nemlig rare og artige Børn og uvorne og uopdragne Unger. De rare og artige Børn er der ingen Husvært, der har noget imod at have i sit Hus, men derimod holdt Husværterne ikke af at have de uvorne og uopdragne Unger, og det er især Familier med saadanne Børn — navnlig naar de have mange af dem — der have vanskeligt ved at blive boende i den Ejendom, hvori de bo, eller ved at faa den første den bedste Lejlighed, som de pege paa. Denne Mand, som jeg nævnedes, oplyser om, at for overhovedet at holde Orden i de paagældende Ejendomme, ser han sig nødsaget til, hvad enten en Familie har Børn eller ikke, at opsiges dem, naar de ikke betale deres Husleje, naar de ikke vadske Trapper, naar det er deres Tur, naar de foraarsage Uorden, saasom Skænderi, Slagsmaal eller lignende, og naar der fra de andre Beboere føres berettigede Klager